

Factors Affecting the Participation of the People in the Operation of Srabua Subdistrict Administrative Organization, Pathumrat District, Roi-et Province

Siriporn Rachasombat¹, Saovalak Kosonkittiumporn², and Pakdee Phosing³

¹M.P.A. Student (Public Administration), Rajabhat Mahasarakham University, Thailand

^{2,3}Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University, Thailand

E-mail : taratipsan@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3757-1091>

Email: saovalakkk@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0589-2525>

Email: eliti_pana@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1596-9653>

Received 25/10/2024

Revised 26/12/2024

Accepted 30/01/2025

Abstract

Background and Aims: In order to promote accountability and openness in decision-making processes and guarantee that projects and policies represent the many needs and viewpoints of the community, public engagement is crucial. It increases public-government confidence, fosters inclusivity, and empowers citizens. This research aimed to 1) study the level of public participation in the operation of the Srabue Subdistrict Administrative Organization, Pathumrat District, Roi Et Province; 2) study the factors affecting public participation in the operation of the Srabue Subdistrict Administrative Organization, Pathumrat District, Roi Et Province; and 3) study the recommendations on public participation in the operation of the Srabue Subdistrict Administrative Organization, Pathumrat District, Roi Et Province.

Methodology: The sample group was 377 people. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

Results: The research results found that 1) the level of public participation in the operation of the Srabue Subdistrict Administrative Organization, Pathumrat District, Roi Et Province was at a high level overall. 2) Factors affecting public participation in the operation of the Srabue Subdistrict Administrative Organization, Pathumrat District, Roi Et Province included factors pushed from other people, factors of the physical environment, and factors within the individual. The multiple correlation coefficient of .933 can jointly explain the variation of 86.90 percent with statistical significance at the .05 level. 3) Suggestions on factors affecting public participation in the operations of the Sara Bua Subdistrict Administrative Organization should create safety in expressing opinions in participating in the implementation of various projects. There should be environmental stimulation. Community leaders should push, present various projects, and provide warnings to motivate participation in activities. The public interest must be considered by looking at the improved quality of life from participating in various activities or projects. In community development, awareness of the importance of participation in operations should be created.

Conclusion: The study emphasizes how interpersonal, contextual, and personal elements all contribute to the high degree of public involvement in the functioning of the Srabue

Subdistrict Administrative Organization. Enhancing leadership support, environmental stimulation, and safety in expression can all help to increase engagement and promote significant community development.

Keywords: Factors Affecting Participation; Operations; Sub-district Administrative Organizations

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ศิริพร ราชสมบัติ¹, เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร² และภักดี โพธิ์สิงห์³

¹นักศึกษาปริญญาโท รม.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{2,3}อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบและความเปิดกว้างในกระบวนการตัดสินใจ และรับรองว่าโครงการและนโยบายต่างๆ ตอบสนองความต้องการและมุมมองต่างๆ ของชุมชน การมีส่วนร่วมของสาธารณะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมของสาธารณะจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นระหว่างภาครัฐกับรัฐบาล ส่งเสริมความครอบคลุม และเสริมพลังให้กับพลเมือง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง 377 คน คน สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย: พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ปัจจัยภายในตัวบุคคล โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .933 สามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรได้ ร้อยละ 86.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ควรสร้างความปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการต่างๆ มีการกระตุ้นสภาพแวดล้อม ผู้นำชุมชนควรต้องผลักดัน นำเสนอโครงการต่างๆ รวมถึงการแจ้งเตือนให้เกิดแรงกระตุ้นในการเข้าร่วมในกิจกรรม ต้องมีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมโดยมองถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วม กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน ควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

สรุปผล: การศึกษานี้เน้นย้ำว่าองค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บริบท และส่วนบุคคลล้วนมีส่วนสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัวในระดับสูง การเพิ่มการสนับสนุนจากผู้นำ การกระตุ้นสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยในการแสดงออกสามารถช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนที่สำคัญได้

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม, การดำเนินงาน, องค์การบริหารส่วนตำบล

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยเป็นรูปแบบการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) จากรัฐบาลไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบต่าง ๆ ที่มีผู้บริหารและสมาชิกสภาที่มาจากตัวแทนประชาชน ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการองค์กร และบริการ

สาธารณะให้กับประชาชนภายใต้ขอบเขตกฎหมายที่กำหนด บนฐานความคิดการเป็นองค์กรของประชาชนที่มีความใกล้ชิดกับพื้นที่และประชาชนซึ่งย่อมรู้ปัญหา ความต้องการของประชาชน และสามารถกำหนดทิศทางกิจกรรมการพัฒนาตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้มากกว่า องค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีการทาบเกี่ยวกับการบริหาร ราชการแผ่นดินในภูมิภาคที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติของราชการส่วนต่าง ๆ ของส่วนกลางในการนำนโยบาย ของส่วนราชการที่มาจากรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตลิ่งสู่ประชาชนเช่นเดียวกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานการพัฒนาและแก้ไขปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับประชาชน โดยประชาชนสามารถเข้ามามี ส่วนร่วมได้หลายลักษณะทั้งการเลือกผู้บริหารและสมาชิกสภาเป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ด้านการปกครองท้องถิ่น, 2559)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ ในการจัดการระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งให้ดำเนินการด้านสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลระดับ จัดโครงการพัฒนาองค์กร (OD) ดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อม อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และรวมกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่เข้าดำเนินการแก้ไขในพื้นที่ของตน (แผน 3 ปี องค์การบริหารส่วนตำบลระดับ ประจำปีงบประมาณ 2566-2569, 2567)

สภาพปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลระดับ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นได้จากการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและจากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลระดับ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (ข้อมูลมาจากระบบITAS ปี 2566) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลระดับ มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ 87 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์เท่านั้น โดยจุดแข็ง คือ การเปิดเผยข้อมูลได้คะแนนเท่ากับ 100 คะแนน และจุดอ่อน คือ การใช้ทรัพย์สินของราชการได้คะแนน 70.68 ซึ่งทำให้มองเห็นถึงปัญหาในด้านต่างๆ ที่ยังที่ยังบกพร่องและไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและตรงจุด นั้นจึงเป็นอีกส่วนหนึ่งซึ่งทำให้มองเห็นปัญหาในภาพรวมที่เกิดขึ้นอีกทั้งในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันมีความตื่นตัวค่อนข้างสูงโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการปฏิรูป การเมืองที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ของภาคประชาชนที่ต้องการเห็นการเมืองและสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปใน ทิศทางที่ดีขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเท่าเทียม การมีส่วนร่วม ทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนด นโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มของตน โดยที่การมีส่วนร่วมในทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการทางการเมืองในระดับประชาชนไทยของแต่ละประเทศ การมีส่วนร่วมในทางการเมืองก็ควรที่จะเป็นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด ประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระดับประชาชนไทยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ ประชาชนในทุกระดับมีสิทธิส่วนร่วมในทางการเมืองตามกฎหมายที่มีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในทุก มิติของกระบวนการทางการเมือง (วัชร ไซสาร. 2545)

ในการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แม้ถูกมองว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดประชาชนที่สุด แต่ผู้ถูกมองว่าแทบไม่มีอำนาจ เพราะการกระจายการส่วนกลางและภูมิภาคกดทับ และใช้การเลือกตั้งสถาบันระบอบภูมิภาคอำนาจนิยม องค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รูปแบบที่ 3 ที่รัฐบาลจัดให้มีการเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2566 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 17 หมู่บ้าน จำนวน 6,366 คน ในขณะที่มีจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเพียง 4,572 คน เท่านั้น จำนวนบัตรเสียมากถึง 284 ใบ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นระบบศูนย์ข้อมูลเลือกตั้งผู้บริหารสมาชิกท้องถิ่นและทะเบียนอปท. (2566). ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว จึงเล็งเห็นปัญหาดังกล่าวและได้ตระหนักถึงปัญหาพร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด

งานวิจัยชิ้นนี้จึงสนใจว่าเมื่อประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ได้รับโอกาสในการ เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาแล้วทั้งในเรื่องการรับรู้ข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับฟังความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้กลไกทางกฎหมาย มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโดยรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว เนื่องจากหากทราบถึงสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้ ประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินงานก็จะสามารถตอบสนองเจตนารมณ์ของการปกครอง ท้องถิ่นอย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้เกิดชุมชนที่ เข้มแข็งโดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน ในท้องถิ่น และเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตรงต่อความต้องการของ ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

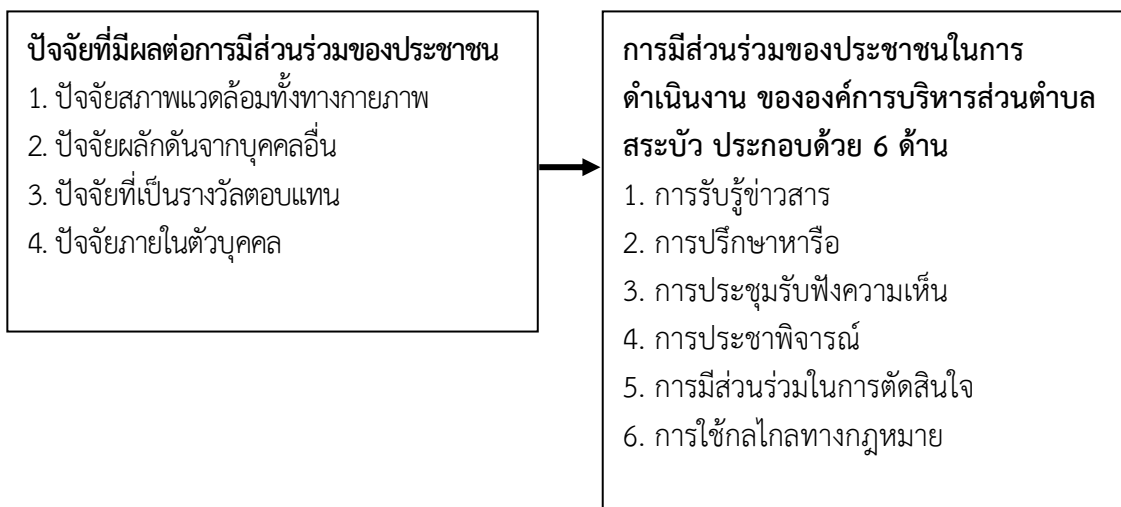
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนของ ปรัชญา เวสารัชช์ (2528) และ ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และ พรณทิพย์ เพชรมาก (2551) สามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดังภาพประกอบนี้

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variable)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variable)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลสระบัว อำเภอบุพมหารัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 17 หมู่บ้าน จำนวน 6,366 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลสระบัว อำเภอบุพมหารัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973: 727) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ประเภทสอบถามรายการ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพทางครอบครัว การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มข้อความถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับฟังความเห็น การประชาพิจารณ์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้กลไกทางกฎหมาย โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบด้วยน้ำหนักความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอบุพมหารัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ 1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอบุพมหารัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 2. ดำเนินการ

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกลับคืนด้วยตัวเอง 3. ได้รับแบบสอบถามกลับคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่ามีความสมบูรณ์ จำนวน 377 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ และร้อยละสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ใช้การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความด้วยการแจกแจง ความถี่

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ	3.59	0.80	มาก
2	ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น	3.58	0.79	มาก
3	ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน	3.57	0.81	มาก
4	ปัจจัยภายในตัวบุคคล	3.63	0.87	มาก
รวม		3.61	0.83	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ปัจจัยภายในตัวบุคคล ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ($\bar{X} = 3.59$) ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น ($\bar{X} = 3.58$) ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ข้อ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการรับรู้ข่าวสาร	3.63	0.96	มาก
2	ด้านการปรึกษาหารือ	3.61	0.92	มาก
3	ด้านการประชุมรับฟังความคิดเห็น	3.64	0.93	มาก
4	ด้านการประชาสัมพันธ์	3.58	0.92	มาก
5	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.59	0.94	มาก
6	ด้านการใช้กลไกทางกฎหมาย	3.65	0.96	มาก
รวม		3.60	0.95	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการใช้กลไกทางกฎหมาย ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมา คือ ด้านการประชุมรับฟังความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการรับรู้ข่าวสาร ($\bar{X} = 3.63$) ด้านการปรึกษาหารือ ($\bar{X} = 3.61$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.59$) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ดการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจำนวน 4 ตัว และนำมาวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง และการสร้างสมการทำนายพยากรณ์ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด นำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับ ตัวแปรตามและระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน เป็นการหาระดับความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่าข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งสูง ค่าของอีกตัวแปรหนึ่งจะสูงไปด้วยและถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบ (-) หมายความว่าข้อมูลสอง ชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามหรือกลับกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งสูง ค่าของอีกตัวแปรหนึ่งจะต่ำและถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งต่ำค่าของตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่งจะสูง ค่าระดับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น จากค่า (Correlation Coefficient (r) มีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ (ดุขฎิ อายุวัฒน์, 2553: 2) ดังนี้

ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.001-0.500 มีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.501-0.700 มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.701 ขึ้นไป มีระดับความสัมพันธ์สูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ควรมีค่าไม่เกิน 0.80 เพื่อหลีกเลี่ยง ปัญหาการเกิด (Multicollinearity) ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป จนไม่เหมาะที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเข้าไปในสมการทั้งสองตัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระด้วยกันผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระด้วยกัน จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่

X1 แทน ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ

X2 แทน ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น

X3 แทน ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน

X4 แทน ปัจจัยภายในตัวบุคคล

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ	X1	X2	X3	X4
X1	1	-	-	-
X2	.672**	1	-	-
X3	.636**	.681**	1	-
X4	.123**	.664**	.573	1

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .573-.672 ไม่มีคู่ใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน .80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) เมื่อนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regressions)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงมีลักษณะที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์หาผลหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระหลายๆ ตัวที่มีต่อตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมีข้อสมมติฐานว่าความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linear Relationship) เพื่อที่จะทำให้ สามารถนำผลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามมารวมกันได้ (Additivity) กล่าวคือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่และตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระ สัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่าง ตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระจากกัน และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ (Multicollinearity) ผู้วิจัยดำเนิน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regressions) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ตัวแปรตาม คือ การมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด Y กับตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ปัจจัย คือ

- X1 แทน ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ
- X2 แทน ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น
- X3 แทน ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน
- X4 แทน ปัจจัยภายในตัวบุคคล

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อ	ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	Beta	t	Sig.
A ค่าคงที่		.206	.076	-	2.743	.006
1	ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ (X1)	.235	.044	.232	5.395	.000*
2	ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น (X2)	.084	.048	.089	1.716	.086
3	ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน (X3)	.081	.050	.086	1.641	.000*
4	ปัจจัยภายในตัวบุคคล (X4)	.227	.047	.244	5.020	.000*

R=.933, R²=.869

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (Y) โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนด ตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (Y) เท่ากับ 0.933 (R = .933) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (Y) ในระดับสูง

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 4 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง หรือการผันแปรกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (Y) เท่ากับ .869 (R² = .869) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (Y) ได้ร้อยละ 86.90

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อ การผันแปรในตัวแปรตาม ในแบบคะแนน มาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

- 3.1 ปัจจัยภายในตัวบุคคล (X4) $\beta = .244$
- 3.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (X1) $\beta = .232$
- 3.3 ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น (X2) $\beta = .089$

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ .206 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Y} = .206 + .227(x_4) + .018(x_3) + .235(x_1)$

สมการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = \beta_1z_1 + \beta_2z_2 + \dots + \beta_nz_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Z} = .244(z_4) + .086(z_3) + .232(z_1)$

เมื่อ $\hat{Y}$ และ $\hat{Z}$ = ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ การผลักดันจากบุคคลอื่น รางวัลตอบแทนรวมถึงปัจจัยภายในตัวบุคคล จึงทำให้เกิดแรงผลักดันในการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิดเห็นต่างๆ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัวสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลธิดา แสงทอง (2566) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ อำเภอลองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งหมด สอดคล้องกับจุติพร มาเพิ่มผล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปณณทัต บณขุนทด และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลลิสาณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลลิสาณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สอดคล้องกับ วนิดา รุ่งโยธิน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิจัยของ สุวัทธิ ไกรสกุล และ จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลตามสมมติฐาน ข้อที่ 2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน ปัจจัยภายในตัวบุคคล มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ

องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทน และปัจจัยภายในตัวบุคคล มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้ 1. ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่นมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ได้รับการผลักดันจากบุคคลอื่น การเสนอความคิดเห็นหรือปกป้องความคิดเห็นของตนเองถือเป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญในฐานะของคนในชุมชน ที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียน ประสบการณ์และทรัพยากรต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระหว่างชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ วิบุรณกาลและปิยากร หวังมหาพร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรี ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการดำเนินงานมากที่สุดคือปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่นรองลงมา ได้แก่ ปัจจัยที่เป็นรางวัล/ผลประโยชน์ตอบแทน และปัจจัยภายในตัวบุคคล ตามลำดับ ด้านปัจจัยสนับสนุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปรัชญา เวสารัชช์ (2528 : 170 อ้างถึงในยุทธพงษ์ เข้าประมงค์, 2555) ได้กล่าวถึง ปัจจัยสำคัญซึ่งผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนบท ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองและความปลอดภัย ปัจจัยผลักดันจากบุคคลอื่น โดยเฉพาะผู้นำ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทนได้แก่ค่าตอบแทนแรงงาน เงินปันผลจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ความคาดหวังในประโยชน์ส่วนร่วม ความรู้สึกเกรงใจ ไม่กล้าปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน หรือความรู้สึกว่าเป็นพันธะที่ต้องเข้าร่วม เพื่อให้เกิดความสามัคคี 2. ปัจจัยที่เป็นรางวัลตอบแทนมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการได้รับผลรางวัลตอบแทนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วม กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในการพัฒนาชุมชนภายในหมู่บ้านมีการพัฒนาศักยภาพและได้รับผลประโยชน์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วม กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในการพัฒนา ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช ยานุญนะ และคณะ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบ้านโป่ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมใน การศึกษา, ศาสนา, กีฬา, เยาวชน ได้รับประโยชน์จากเทศบาลเกี่ยวกับสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า, ประปา การจัดกิจกรรม/โครงการ ด้านเศรษฐกิจการประกอบอาชีพความร่วมมือ ในการปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน/โครงการที่ เทศบาลไปดำเนินการในหมู่บ้าน ให้การอุดหนุน/ จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ท่านเมื่อเข้ากิจกรรมมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ จัดซื้อจัดจ้างเปิดซองประมูลโครงการ 3. ปัจจัยภายในตัวบุคคลมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัวที่จะส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนของตนเองเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ต่อตนเองชุมชนให้ชุมชนมีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินงานไปในแนวทางที่ต้องการ ซึ่ง สอดคล้องกับ สุจินต์ ดาววีระกุล (2527) ปัจจัยด้านบุคคลส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ สนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การรู้จักบทบาทหน้าที่ของประชาชน การรู้สำนึกใน หน้าที่ การอาสาสมัครใจเพื่อช่วยเหลือสังคมชุมชน การมีความรู้ ความสามารถกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น

คิดเห็น งานวิจัยที่สนับสนุน เหตุผลดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ การรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อ หมู่บ้านและความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัวควรสร้างความปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการต่างๆ มีการกระตุ้นสภาพแวดล้อมเช่นการเมือง เศรษฐกิจสังคม การเดินทาง การคมนาคมขนส่ง เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ด้านการผลักดันจากบุคคลอื่น ผู้นำชุมชนต้องผลักดัน นำเสนอโครงการต่างๆ รวมถึงการแจ้งเตือนให้เกิดแรงกระตุ้นในการเข้าร่วมในกิจกรรม การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 ด้านรางวัลตอบแทน ประชาชนต้องมีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมโดยมองถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วม กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่างๆ อาจได้รับผลตอบแทนเป็นรางวัล เช่นเกียรติบัตร เช่นการชื่นชมการให้กำลังใจ เป็นต้น

1.4 ด้านภายในตัวบุคคล สร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้ประชาชนมองเห็นถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือการสร้างความสำเร็จถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเข้าร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมความเป็นเจ้าของชุมชนของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อพัฒนาประชาชนรู้จักร่วมกันพิทักษ์ ผลประโยชน์ของชุมชน ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการต่อองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนและส่งเสริมกิจกรรมให้เยาวชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

2.2 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินการที่มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุก สร้างนวัตกรรมในชุมชนพัฒนา ยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมลธิดา แสงทอง. (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ อำเภอลองครักษ์ จังหวัดนครนายก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2566). ระบบศูนย์ข้อมูลเลือกตั้งผู้บริหารสมาชิกท้องถิ่นและทะเบียนอปท. Retrieved from :: DLA_SSO :: DLA Single Sign-on [SSO66-PROD]
- จุติพร มาเพิ่มผล. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนิดาภา ชนิดานนท์. (2563). การพัฒนาประสิทธิภาพการลงคะแนนเลือกตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร. รายงานส่วนบุคคลการพัฒนาประสิทธิภาพการลงคะแนนเลือกตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร.
- ดุขฎิ อายุวัฒน์ และคณะ. (2553). ผลของระบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติงาน. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นงนุช ยาบุญนะ, จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ และ สุชาติ ใจภักดี. (2560). การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบ้านปาง อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่. พิมพ์สาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2528). รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: สถาบันไทยคดีศึกษา.
- ปณัตต์ บณขุนทด, ธีรวิทย์ พิมมานุรักษ์ ธนัษพร หาได้ และ สันติ คู่กระสังข์. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลอิสาน อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 6(1), 219-222.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และพรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). การบริหารสังคมศาสตร์แห่งศตวรรษ เพื่อสังคมไทยและสังคมโลก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- ยุทธพงษ์ เข้าประมงค์. (2555). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา รุ่งโยธิน. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านปึง อำเภอบ้านปึง จังหวัดชลบุรี. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชร ไซยสาร. (2545). พัฒนาการมีส่วนร่วมในทางการเมืองกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและพหุการเมือง : การเมืองภาคประชาชน. Retrieved 23 November 2015 from: <http://www.parliament.go.th>
- สถาบันพระปกเกล้า. (2545). แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ปัญหา อุปสรรค และทางออก. นนทบุรี: ธรรมดาเพรส จำกัด.
- สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ด้านการปกครองท้องถิ่น. (2559). สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ด้านการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น
- สุจินต์ ดาววีระกุล. (2527). ปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน: กรณีศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัดของ จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี พ.ศ. 2527. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวดี ไกรสกุล และ จุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี. วารสารร่มพฤษภูมิ มหาวิทยาลัยเกริก.
- เสาวลักษณ์ วิบุรณ์กาลและปิยากร หวังมหาพร. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรี. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสป.) 23 (2), 171-185
- องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว. (2567). แผน 3 ปี องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัวประจำปีงบประมาณ 2566-2569. องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว.
- อาทิตย์ วงมุลิก. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York: Harper and Row Publications.